

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Koppány Ügyvédi Iroda által képviselt **I. rendű felperes neve** I. rendű és **II. rendű felperes neve** II. rendű felperesnek (mindketten: I-II. rendű felperes címe) - a Neumann és Nyuli Ügyvédi Iroda által képviselt **I. rendű alperes neve** (I. rendű alperes címe) I. rendű, valamint a személyesen eljáró II. rendű alperes neve II. rendű és III. rendű alperes neve III. rendű (mindketten: II-III. rendű alperes címe), IV. rendű alperes neve IV. rendű és **V. rendű alperes neve** V. rendű (mindketten: IV-V. rendű alperes címe) és a Neumann és Nyuli Ügyvédi Iroda által képviselt VI. rendű alperes neve (VI. rendű alperes címe) VI. rendű, valamint a személyesen eljáró VII. rendű alperes neve VII. rendű és VIII. rendű alperes neve VIII. rendű (mindketten VII-VIII. rendű alperes címe) és dr. Pataki Márta ügyvéd által képviselt **IX. rendű alperes neve** (**IX. rendű alperes címe**) IX. rendű alperes ellen szerződések érvénytelenségének megállapítása és járuléka iránt indított perében a Fejér Megyei Bíróság által 2010. március 24. napján meghozott 5.P.23.028/2006/122. számú ítélete ellen a felperesek által a 123. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés és az I. rendű alperes által Pf.4. sorszám alatt benyújtott csatlakozó fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti. Fellebbezett rendelkezését részben megváltoztatja, és az I. rendű felperes javára fizetendő összeget 1.500.000 (egymillió-ötszázezer) forintról 2.751.000 (kettőmillió-hétszázötvenegyezer) forintra felemeli. Kötelezi az I. rendű alperest, hogy fizessen meg a II. rendű felperesnek 15 nap alatt 1.375.500 (egymillió-háromszázhetvenötezer-ötszáz) forintot, valamint mindkét felperes javára megállapított tőke után 2004. november 1. napjától kezdődően a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatot.

A kereseti illeték viselésére vonatkozó rendelkezést részben és akként változtatja meg, hogy az I. rendű felperest terhelő illeték összegét 240.000 (kettőszáznegyvenezer) forintról 74.900 (hetvennégyezer-kilencszáz) forintra, a II. rendű felperest terhelő illeték összegét 420.000 (négy százhuszezer) forintról 337.500 (háromszázharminchétezer-ötszáz) forintra leszállítja, és kötelezi az I.

rendű alperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 247.600 (kettőszáznegyvenhétezer-hatszáz) forint kereseti illetéket.

A perköltségre vonatkozó rendelkezést teljes egészében megváltoztatja. Kötelezi az I. és II. rendű felpereseket egyetemlegesen, hogy 15 napon belül fizessenek meg a VI. rendű alperesnek 25.000 (huszonötezer) forint elsőfokú perköltséget, kötelezi továbbá a II. rendű felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 265.000 (kettőszázhatvanötezer) forint elsőfokú perköltséget. Egyebekben az I. rendű felperes és az I. rendű alperes az elsőfokú költségeit maga viseli.

Egyebekben a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A le nem rótt fellebbezési és csatlakozó fellebbezési illetékből az I. rendű alperes 203.600 (kettőszázháromezer-hatszáz) forintot, a II. rendű felperes 82.500 (nyolcvankettőezer-ötszáz) forintot köteles megfizetni az államnak külön felhívásra.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű felperesnek 81.500 (nyolcvanegyezer-ötszáz) forint másodfokú perköltséget. Egyebekben a perrel felmerült másodfokú költségeiket a felek maguk viselik.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperesek végleges keresetükben 2002. június 30-án kelt - az I. rendű alperes és néhai **Cs. H. J.** közötti - adásvételi szerződések érvénytelenségének megállapítását és a Ptk. 237. §-ának (1) bekezdése alapján az eredeti állapot értéken történő helyreállítását kérték. Az I. rendű felperes igényét a Ptk. 607. §-ának (1) és (2) bekezdése alapján érvényesítve az I. rendű alperest 6.999.997 forint, a II. rendű felperes az I. rendű alperest a Ptk. 616. §-ának (4) bekezdése alapján haszonélvezeti joga megváltásával szintén 6.999.997 forint megfizetésére kérte kötelezni.

Az érvénytelenség okaként hivatkoztak arra, hogy a szerződéseket nem az örökhagyó írta alá, ezért írásba foglalás hiányában a szerződések semmisek a Ptk. 228. §-a és a XXV. PED alapján. A szerződések semmiségét kérték megállapítani a Ptk. 17. §-ának (1) bekezdésére hivatkozással is, mert álláspontjuk szerint az örökhagyó a szerződések aláírásakor cselekvőképtelen állapotban volt. A szerződéseket a Ptk. 201. §-ának (2) bekezdése alapján feltűnő értékaránytalanságra hivatkozással meg is támadták, illetve hivatkoztak arra is, hogy a teljesítés a szerződések alapján nem történt. Az I. és IX. rendű alpereseket kereseti kérelmük tűrésére kérték kötelezni azzal, hogy perköltség igényük csak az I. és a VI. rendű alperessel szemben volt.

Előadták, hogy néha **Cs. H. J.** tulajdonát képezte a sz-i helyrajzi számú ingatlan, amelyből telekalakítási eljárás eredményeképpen alakult ki a, és helyrajzi számú ingatlan. A három ingatlant néhai **Cs. H. J.** 2002. június 30-án kelt szerződésekkel eladta az I. rendű alperesnek, akit a VI. rendű alperes képviselt. Néhai **Cs. H. J.** a szerződések megkötésének időpontjában szellemi leépülése miatt az ügyei viteléhez szükséges belátási képességgel egyáltalán nem rendelkezett, ezért jognyilatkozata semmis. Néhai **Cs. H. J.** 1978-tól idegállapota miatt rokkantnyugdíjas volt, állapota hosszú időn keresztül stagnált, 2002 elejétől viszont viselkedése megváltozott. 2002 februárjában kórházba került, ahol az agylebeny sorvadása miatti súlyos demenciát állapítottak meg. 2002 júniusában feleségével leköltözött az I. rendű felperes tulajdonát képező b-i ingatlanba, ahol néhai viselkedése a szomszédokban megütközést és riadalmat keltett, ezért 2002. július 7-én a sz-i kórház pszichiátriai osztályára szállították. A felperesek álláspontja szerint néhai **Cs. H. J.** egészségi állapota miatt intézeti elhelyezésre szorult - ellátását felesége nem tudta vállalni -, ezt azonban a VI. rendű alperes ellenezte. A VI. rendű alperes saját felelősségére néhait a kórházból kivitte, akit 2004. október 31-én bekövetkezett haláláig családjával gondozott.

A semmisségi ok körében a felperesek arra is hivatkoztak, hogy az örökhagyó 2002. június 30-án a szerződéseket nem írhatta alá, mert mindvégig B-n tartózkodott. A feltűnő értékaránytalanság fennállását arra alapították, hogy az ingatlanok 18.000.000 forint értéket képviseltek az adásvételi szerződésben szereplő egy-egy millió forintos vételár helyett, ráadásul a szerződésben megjelölt vételár kifizetésére sem került sor.

Az eredeti állapot természetben történő helyreállítására azért nem láttak lehetőséget, mert elismerték, hogy az I. rendű alperes a helyrajzi számú ingatlanra társasházat épített, ahol az A/1-el jelölt lakás a II. és III. rendű, az A/2 alatti helyrajzi számú lakás a IV. és az V. rendű alperesek tulajdonát képezi. Az I. rendű alperes helyrajzi számú ingatlant a VII. és VIII. rendű alpereseknek, a helyrajzi számú ingatlant a IX. rendű alperesnek értékesítette, amely ingatlanokon a vevők új épületet emeltek. Erre figyelemmel az I. rendű alperest keresetlevelükben megjelölt összeg megfizetésére kérték kötelezni arra hivatkozással, hogy az eladónak a jogutódai, I. rendű felperes, mint gyermek $\frac{1}{2}$ részben törvényes örökös, a II. rendű alperes haszonélvező, aki haszonélvezeti jogának a megváltását is kérte. Azt elismerték, hogy az örökhagyó által eladott ingatlanokon kellett feltöltést végezni, de arra hivatkoztak, hogy ezt a VI. rendű alperes, illetve az I. rendű alperes az örökhagyótól, a II. rendű felperestől, és **J. S.-től** kapott pénzből finanszírozta.

I. és a VI. rendű alperes a felperesek keresetének elutasítását kérték, és perköltséget igényeltek. Előadták, hogy néhai **Cs. H. J.** a szerződések aláírásakor beszámítási képességgel rendelkezett. Azt elismerték, hogy a szerződéskötésre valóban nem Sz-en került sor, de arra hivatkoztak, hogy S-en a VI. rendű alperes nyaralójában került sor az aláírásra, ahova az örökhagyó B-ről átment. A szerződések aláírásakor jelen volt az okiratkészítő ügyvéd is és előtte került sor a 3.000.000 forintos vételár kifizetésére. A szerződések néhai **Cs. H. J.** akaratának mindenben megfeleltek, amelyet előttük írt alá. A feltűnő értékaránytalanságra

alapított kereseti kérelem vonatkozásában elsődlegesen arra hivatkoztak, hogy a felperesek a megtámadásra nyitva álló törvényi határidőből kicsúsztak, érdemben pedig az volt az álláspontjuk, hogy a feltűnő értékaránytalanság nem állapítható meg, mert az I. és VI. rendű alperesek jelentős beruházásokat hajtottak végre, amely az ingatlan értékét emelte. Arra az esetre, ha a bíróság ezeket a beruházásokat az ingatlan forgalmi értékének meghatározásakor nem venné figyelembe, az I. rendű alperes beszámítási kifogást terjesztett elő, saját költségei megtérítéseként 1.013.366 forint beszámítását kérte, amely összeg 281.250 forint szennyvízrákötési díjból, 19.868 forint elektromos mérő felszerelési költségéből, 275.000 forint szennyvízrákötési díjból, és 432.000 forint gázberuházási hozzájárulásból és 5.248 forint szemledíjból tevődött össze (79. beadvány). A VI. rendű alperes által az I. rendű alperesre engedményezett követelés folytán további 7.768.459 forint erejéig is beszámítási kifogással élt, amely összegből 1.680.000 forint, 2.865.000 forint és 2.115.000 forint a termőföld és a humusz anyagára, szállítási költsége és munkadíja, 600.000 forint a földfeltöltéssel kapcsolatban felmerült munka díja, 317.000 forint és 10.209 forint az ingatlanok után kifizetett illeték, 80.000 forint beépített kerítésoszlopok költsége, 281.250 forintot pedig a szennyvízrákötési díj.

További 4.000.000 forint kártérítés és járulékai erejéig az I. rendű alperes beszámítási kifogást azért terjesztett elő, mert a II. rendű felperes tulajdonát képező Sz., ... úton található, helyrajzi szám alatti ingatlan vonatkozásában hozzájárult ahhoz, hogy azon az I. rendű alperes építményeket emeljen, és azok tulajdonjogát megszerezze. Az ingatlan 155/2271. tulajdoni hányada vonatkozásában a felek szóban megállapodtak abban, hogy a II. rendű felperes e területet 2.000.000 forintért értékesíteni fogja az I. rendű alperesnek. A megállapodást viszont megszegte, mert az abban meghatározott áron nem volt hajlandó az alapul fekvő földterületet K. K. vásárló esetében értékesíteni, amellyel az I. rendű alperesnek 4.000.000 forint kárt okozott.

A felperesek a beszámítási kifogás elutasítását kérték. Részben arra hivatkoztak, hogy a felsorolt költségeket nem az I. rendű, illetve a VI. rendű alperes fizette meg, így azok beszámítására nincs lehetőség, Másrészt az volt az álláspontjuk, hogy a II. rendű felperes és az I. rendű alperes között a ... úton található ingatlan vonatkozásában szóban olyan megállapodás nem jött létre, amely szerint a II. rendű felperes a 155/2271 tulajdoni hányadnak megfelelő földterületet 2.000.000 forintért fogja értékesíteni, ezért annak megszegéséről sem lehet szó.

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy néhai **Cs. H. J.** mint eladó és az I. rendű alperes mint vevő között 2002. június 30-án kelt a sz-i helyrajzi szám alatt felvett 900 m² alapterületű beépítetlen ingatlan, a sz-i helyrajzi szám alatt felvett 951 m² alapterületű beépítetlen ingatlan, valamint a sz-i helyrajzi szám alatt felvett 900 m² alapterületű beépítetlen ingatlan vonatkozásában megkötött adásvételi szerződések érvénytelenek, egyúttal a fenti adásvételi szerződéseket az ítélelethozatalig terjedő időre hatályossá nyilvánította.

Kötelezte a bíróság az I. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű felperesnek 1.500.000 forintot és 119.847 forint perköltséget. Kötelezte az I.

rendű felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. és VI. rendű alpereseknek egyetemlegesen 345.625 forint perköltséget. A II. rendű felperest arra kötelezte, hogy 15 napon belül az I. és VI. rendű alpereseknek egyetemlegesen fizessen meg 437.500 forint perköltséget, és az I. rendű alperesnek további 62.100 forint perköltséget. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Az I. rendű felperest kötelezte, hogy az államnak külön felhívásra fizessen meg 240.000 forint eljárási illetéket, míg a II. rendű felperest arra kötelezte, hogy 420.000 forint eljárási illetéket fizessen meg az államnak külön felhívásra.

Az elsőfokú bíróság elsődlegesen azt vizsgálta, hogy cselekvőképtelenség miatt néhai **Cs. H. J.** szerződési nyilatkozata semmis-e. E körben rögzítette, hogy az adásvételi szerződések megkötésének időpontjában gondnokság alatt nem állt, a Sz-i Városi Bíróság 5.P.20.566/2003/12. számú 2004. április 29-én meghozott ítéletével helyezte cselekvőképességet kizáró gondnokság alá. Ez az ítélet 2004. június 15. napján emelkedett jogerőre. Ezt követően vizsgálta, hogy gondnokság alá helyezése nélkül fennállt-e az örökhagyónál a cselekvőképtelen állapot, amely kérdés megítélésénél **K. J.** ideg- és elmeorvos szakértő szakvéleményében kifejtett álláspontot tekintette irányadónak. A szakértői vélemény alapján rögzítette, hogy a 2002. június 30. napjára vonatkozó, orvosilag dokumentált adat nem áll rendelkezésre, csak 52 nappal korábban és 6 nappal későbbi időpontban van orvosilag dokumentált adat, de néhai **Cs. H. J.** pszichiátriai betegségének jellege olyan volt, hogy 2002. június 30-a előtt és után is az agysorvadásból és az agylágyulásból eredő súlyos szellemi leépülése egyértelműen a teljes beszámíthatatlanságát támasztja alá. Utalt arra, hogy 2002. július 9-én a Sz-i Városi Bíróság az alkalmazott igazságügyi és szakértői vizsgálat alapján megállapította, hogy néhai elmeosztályi gyógykezelése indokolt és szükséges volt veszélyeztető állapota miatt. Az alperesi érveléssel szemben kifejtette, hogy a demencia állandó jellegű volt, függetlenül attól, hogy súlyos magatartászavar fennállt-e. Rögzítette, hogy **H. Z.** tanú a neurológián szerzett benyomásai alapján adott a betegről szakvéleményt, amely nem hasonlítható össze a pszichiátrián történt megállapításokkal. Megjegyezte egyébként, hogy **H. Z.** tanúvallomásaiban is azt adta elő, hogy amikor néhai **Cs. H. J.-vel** először találkozott az ügyei viteléhez szükséges belátási képességgel nem rendelkezett. A tanúk e körben tett előadását nem tekintette mérvadónak, mert részben ellentmondóak, részben pedig nem tudták cáfolni az orvosi iratokból megállapítható eredményt. Mindezek alapján a bíróság megállapította, hogy néhai **Cs. H. J.-nek** az adásvételi szerződések megkötésének időpontjában a jogügyletkez szükséges belátási képessége teljesen hiányzott. Lélektani oka nem volt annak, hogy az örökhagyó a vagyonát életében egyenetlenül ossza meg gyermekei között, erre vonatkozó indokot nem sikerült feltárni. A VI. rendű alperes azon érvelése, hogy édesapja, még életében neki szánta a földterületeket, valósága esetén sem alkalmas annak igazolására, hogy indokolt volt az adásvételi szerződések megkötése, mert a néhai nem a VI. rendű alperesnek, hanem az I. rendű alperesnek, mint gazdasági társaságnak adta el a perbeli ingatlanokat. Néhai **Cs. H. J.** cselekvőképtelen állapotban volt a perbeli jognyilatkozatok megtételekor, ezért jognyilatkozata semmis. Mivel az elsődleges jogcímen az érvénytelenség oka megállapítható, ezért a másodlagos jogcím vizsgálatára nem volt szükség, de az elsőfokú bíróság utalt arra, hogy a

megtámadással a felperesek elkéstek (Ptk. 236. § (1) bekezdés és (2) bekezdés c) pont).

Az elsőfokú bíróság vizsgálta azt is, hogy a szerződéseken ténylegesen az elhunyt aláírása volt-e látható. A bizonyítékokat úgy értékelte, hogy a felperesek nem tudták igazolni: a szerződést nem néhai **Cs. H. J.** írta alá. Az írásszakértő ugyanis csak valószínűséggel nyilatkozott arról, hogy a szerződésen lévő aláírás nem a névtulajdonostól származik. Ezért az aláírás hiányára alapított felperesi keresetet elutasította.

Az elsőfokú bíróság ezt követően azt vizsgálta, hogy az adásvételi szerződések alapján a vételár ténylegesen kifizetésre került-e. E körben értékelte azt, hogy a VI. rendű alperes határozottan állította: az egy-egy millió forint vételár kifizetése a szerződés aláírásával egyidejűleg megtörtént. Ezt az okirat is alátámasztotta, valamint az I. és a VI. rendű alperesek csatolták a kiadási pénztárbizonylatokat is. **K. L.** tanú előadta, hogy az adásvételi szerződés aláírásakor a 3.000.000 forint előtte került átadásra, amelyet a VI. rendű alperes felesége számolt meg. E körülményeket az elsőfokú bíróság úgy értékelte, hogy a vételár kifizetésre került.

Ezt követően a Ptk. 234. § alapján azt vizsgálta, hogy a felpereseknek van-e aktív perbeli legitimációjuk, azaz a szerződés érvénytelenségére hivatkozhatnak-e. Az I. rendű felperes esetében az aktív perbeli legitimációt a Ptk. 607. §-ának (1) és (2) bekezdése alapján megállapította, mert az eladó törvényes örököse.

A II. rendű felperes esetében az aktív perbeli legitimáció hiánya miatt a kereseti kérelmet elutasította. Alaposnak találta ugyanis az alperesek azon hivatkozását, hogy a II. rendű felperes az öröklésből kiesett, mert a Ptk. 601. §-ának (1) bekezdése szerint az öröklés megnyílásakor a házastársak között életközösség nem állt fenn, és az eset körülményeiből nyilvánvaló volt, hogy az életközösség visszaállítására nem volt kilátás. E körben azt értékelte, hogy a kórházi kezeléseket követően az örökhagyó nem a házastársához ment vissza, mert a házastárs a 24 órás felügyelettel járó gondozást nem vállalta. A VI. rendű alperesnél álláspontja szerint az örökhagyó látogatására a házastársnak lehetősége volt, azt ugyanis a VI. rendű alperes és családtagjai nem akadályozták, ennek ellenére mégis kevés alkalommal került sor arra, hogy a II. rendű felperes az örökhagyót meglátogassa. Mindebből arra következtetett, hogy a házasság között az együvé tartozás érzése már nem állott fenn, amit megerősített a II. rendű felperesnek a S-i Városi Gyámhivatal előtt 2003. március 9-én tett azon nyilatkozata, amely szerint nem kíván házastársa gondnoka lenni, illetőleg a S-i Városi Bíróság előtt 2003. szeptember 25-én tett nyilatkozata, amely szerint férjével 2002 júliusáig élt együtt. Értékelte azt is, hogy az örökhagyó nyugdíját is a VI. rendű alperes vette fel. Mindezek alapján megállapította, hogy a házastársi életközösség helyreállítására nem volt kilátás, a II. rendű felperes az öröklésből kiesett.

A Ptk. 237. §-ának (1) bekezdése kapcsán arra utalt, hogy a szerződéskötés előtt fennálló helyzetet nem lehet helyreállítani, ezért a (2) bekezdés alapján a szerződések határozathozatalig terjedő időre történő hatályossá nyilvánításáról

döntött. Ennek következtében álláspontja szerint a Ptk. 607. §-ának (1) és (2) bekezdése szerint az örökhagyó törvényes örökösei fejenként egyenlő arányban az I. rendű felperes és a VI. rendű alperes, ezért a szerződések alapján kifizetett 3.000.000 forint vételár $\frac{1}{2}$ részére az I. rendű felperes jogosult, amelynek megfizetésére az I. rendű alperest kötelezte. Az I. rendű alperes beszámítási kifogását alaptalannak találta, mert az volt az álláspontja, hogy az adásvételi szerződésekben a beruházások nélküli érték került rögzítésre és kifizetésre, amelyet alátámaszt S. L. igazságügyi szakértő által a talajcsere nélküli állapotok figyelembevételével 2002. június 30-ai időpontra meghatározott érték. Elutasította továbbá az I. rendű alperesnek a 4.000.000 forint kártérítés és járulékai vonatkozásában előterjesztett beszámítási kifogását is arra hivatkozással, hogy az I. rendű alperesnek kellett volna bizonyítani a megállapodás létrejöttét, és annak megszegését, amely nem vezetett eredményre. Nem csak a megállapodás létrejötte nem bizonyított, hanem T. J. tanúvallomására figyelemmel az sem, hogy a II. rendű felperes elzárkózó magatartása vezetett az adásvételi szerződésének megkötésének elmaradására. A perköltségről a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján határozott.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperesek fellebbeztek, amelyben az ítélet részbeni megváltoztatásával az I. rendű alperest kérték személyenként 2.751.000 forint valamint ezen összeg után 2004. október 31. napjától járó törvényes mértékű kamat megfizetésére kötelezni. A perköltség körében is kérték az ítélet megváltoztatását arra figyelemmel, hogy a szerződések érvénytelensége kérdésében pernyertesek lettek, ennek folytán valamennyi előlegezett szakértői díjat álláspontjuk szerint az I. rendű alperesnek kell viselni, és csak az összegszerűség körében lehet a pernyertesség és pervesztesség arányát figyelembe venni. Vitatták azt is, hogy a VI. rendű alperes pernyertes lett volna, mert beszámítási kifogását a bíróság elutasította, így őt perköltség nem illeti meg.

Az volt az álláspontjuk, hogy az elsőfokú bíróság lényegében a tényállást helyesen tárta fel, azonban a II. rendű felperes és néhai Cs. H. J. életközösségének fennálltára vonatkozó bizonyítékokat súlyosan okszerűtlenül értékelte és a mérlegelés során okszerűtlenül jutott az ítéletben foglalt következtetésre. Az elsőfokú bíróság az életközösség fennálltával csak érintőlegesen foglalkozott, és nem vette figyelembe, hogy a Megyei Bíróság 2.Pf.21.188/2008/8. szám alatt hozott részítélete jogerősen állást foglalt az életközösség fennálltának kérdésében. Amennyiben ez az ítélet nem minősülne ítélt dolognak, akkor hivatkozott a másik Megyei Bíróságon 3.P.21.564/2007. szám alatt folyó eljárásban született döntésre, amely az özvegyi nyugdíj megállapításával kapcsolatban indult. E tényekhez képest kisebb jelentőséget tulajdonított annak, hogy az örökhagyó nyugdíját a VI. rendű alperes vette fel, hiszen az örökhagyó élete végéig ott lakott. Álláspontja szerint attól, hogy valaki kórházba kerül, ahonnan csak az egyik családtag határozott kérésére engedték ki, az nem jelenti az életközösség megszakadását. A VI. rendű alperes érdekét szolgálta, hogy a felperesektől az örökhagyót elszeparálja, kihasználva cselekvőképtelen állapotát. Mindezekre figyelemmel kérte megállapítani, hogy II. rendű felperes perindítás jogosultsága fennáll, mert az özvegyi jogra jogosult volt, erre figyelemmel pedig alappal kérheti az özvegyi jog

megváltását is. Érthetetlennek minősítette azt, hogy az elsőfokú bíróság a tényállásban a 3.000.000 forint vételár kifizetését megállapította, amikor bizonyításra került, hogy a szerződést nem az örökhagyó írta alá. Kérte K. L. tanúvallomásának a bizonyítékok köréből történő kirekesztését, mert ő nem volt szerződést készítő vagy ellenjegyző ügyvéd. A vételár kifizetését az sem igazolja, hogy az I. rendű alperes pénztárbizonylatokat csatolt, mert azok a pénz átadásának bizonyítására nem alkalmasak. Kifejtette, hogy a felpereseknek fizetendő összeg meghatározásakor nem lehet kiindulni az adásvételi szerződésekben megjelölt összegekből, hanem az örökhagyó halálának időpontjában fennálló érték alapján kell azt meghatározni. Az összegszerűség kérdésében elfogadta S. L. szakértő által megállapított piaci értékeket 2.700.000 forint, 2.853.000 forint és 2.700.000 forintban. Ezen összegek 1/3-1/3 részének megfizetésére kérte kötelezni az I. rendű alperest I. és II. rendű felperesek javára, valamint az örökhagyó halálának napjától késedelmi kamatot is igényelt a törvényes mértékben.

Az I. rendű alperes csatlakozó fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a felperes keresetének teljes elutasítását, valamint első- és másodfokú perköltség megállapítását kérte. Csatlakozó fellebbezésében továbbra is vitatta, hogy az örökhagyó az adásvételi szerződések aláírásakor cselekvőképtelen állapotban lett volna. Álláspontja szerint ennek megítélése nem alapulhat csak az elmeorvosi szakértői véleményen, hanem egyéb bizonyítékokat is értékelni kellett volna, különösen sérelmezte H. Z. ideggyógyász tanúvallomásának a mellőzését. Utalt arra is, hogy a Ptk. 17. §-ának (3) bekezdése alapján nem lehet a nagykorú személy jognyilatkozatát cselekvőképtelenség miatt semmisnek tekinteni, akkor sem, ha a nyilatkozat tartalmából, és körülményeiből arra lehet következtetni, hogy a cselekvőképesség fennállása esetén is indokolt lett volna. Kifejtette, hogy az elsőfokú ítélet megállapításai nem veszik figyelembe néhai Cs. H. J. és családtagjain kívül B. Gy., L. F., P. I., J. S., B. L., S. L. 2, K. L., M. B. és H. F. vallomását, holott a tanúk eltérő időpontban és különböző élethelyzetekben kerültek kapcsolatba a néhaival, mégis egybehangzóan igazolták, hogy a földterülettel kapcsolatban az volt a szándéka: azt a fia hasznosítsa. Az I. rendű alperes családi vállalkozás, amely a VI. rendű alperes és családtagjainak tulajdonában áll, amellyel természetesen néhai Cs. H. J. is tisztában volt, ezért nem ajándékozásra, hanem az I. rendű alperessel adásvételi szerződés megkötésére került sor. Alaptalannak minősítette továbbá azt is, hogy a három perbeli ingatlan eladásával a VI. rendű alperest az örökhagyó előnyben részesítette volna, figyelemmel a perben kirendelt ingatlanforgalmi szakértő által megállapított értéknövelő beruházásokra.

A szerződések érvénytelenségének megállapítása esetére azt nem tette vitássá, hogy az 1/2010. (VI. 28.) PK vélemény szerint a szerződések érvényessé nyilvánításának van helye. Kifejtette azonban, hogy ebben az esetben csak megállapításra kerülhet sor, marasztalásnak nincs helye, mert a vételár kifizetésre került, és a vételár kifizetésére vonatkozó kötelmi igényük a felpereseknek nincs és már nem is lehet.

Az I. és a VI. rendű alperesek fellebbezési ellenkérelmükben a II. rendű felperes keresetét elutasító ítéleti rendelkezés helybenhagyását kérték. Utaltak arra, hogy a

fellebbezés olyan tényekre hivatkozik, amely a Pp. 235. §-ának (1) bekezdése alapján nem vehető figyelembe. Vitatták azt is, hogy a felperesek által megjelölt határozatok ítélt dolognak minősülnének, a felek eltérő személyére figyelemmel. Vitatták a II. rendű felperes által érvényesített igényt összecszerően is, mert álláspontjuk szerint a haszonélvezeti jog értékét az illetéktörvény 72. §-a alapján kell megállapítani.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítélet felülvizsgálata során nem érintette a II-V. rendű és a VII-IX. rendű alperesekkel szemben a keresetet elutasító rendelkezését, mert az felperesi fellebbezés hiányában első fokon jogerőre emelkedett (Pp. 228. § (4) bekezdés). Az elsőfokú bíróság ítélete továbbá csak a fellebbezés, a csatlakozó fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között volt felülbíráható, ezért jogerő hiányában sem volt vizsgálható a felperesek feltűnő értékaránytalanságra alapított igénye és az I. rendű alperes - sz-i helyrajzi számú ingatlannal kapcsolatos - beszámítási kifogásának elutasítása.

A felperesek fellebbezése részben alapos, az I. rendű alperes csatlakozó fellebbezése alaptalan.

Az elsőfokú bíróság által alapvetően helyesen megállapított tényállást a Fővárosi Ítéltábla a következők szerint módosítja.

2002. június 30-án a szerződéskötések napján néhai **Cs. H. J.** cselekvőképtelen állapotban volt. Az adásvételi szerződések alapján vételár kifizetésére nem került sor. A sz-i és helyrajzi számú ingatlanokon az adásvételi szerződés megkötése előtt a talajcsere elvégzése és a földfeltöltés megtörténte nem bizonyított. A II. rendű felperes és néhai **Cs. H. J.** életközösségének megszakadására és helyreállításának hiányára vonatkozó megállapításokat a tényállásból mellőzi.

A megállapított tényállás mellett az elsőfokú bíróság döntésével és jogi indokaival a Fővárosi Ítéltábla csak részben értett egyet.

Nem osztotta a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság álláspontját abban, hogy a II. rendű felperes perbeli legitimációja a szerződések semmisségének megállapítására vonatkozóan hiányozna. Az elsőfokú bíróság a II. rendű felperes perbeli legitimációjának hiányát arra alapította, hogy az Ptk. 601. §-ának (1) bekezdése folytán az öröklésből kiesett, ezért a Ptk. 234. §-ának (1) bekezdése által megkívánt jogi érdekeltisége hiányzik.

Az adásvételi szerződésben eladóként szereplő néhai **Cs. H. J.** törvényes örökösei a Ptk. 607. §-ának (2) bekezdése alapján gyermekei az I. rendű felperes, és a VI. rendű alperes. Ez a perben nem volt vitás, és ezen alapul az I. rendű felperes perbeli legitimációja, amelyet az elsőfokú bíróság helyesen megállapított. A Ptk. 615. §-ának (1) bekezdése szerint az örökhagyó házastársa öröklő mindannak a vagyonnak a haszonélvezetét, amelyet nem ő örökölt. A II. rendű felperes és néhai **Cs. H. J.** az örökhagyó halálakor házastársak voltak, ezért a II. rendű felperes az örökhagyó vagyonán haszonélvezeti jogot örökölt. A Ptk. 601. §-ának (1) bekezdése

határozza meg a túlélő házastárs kiesésének feltételeit. A Ptk. 601. §-ának (3) bekezdése azonban kimondja, hogy a túlélő házastárs kiesésére csak az hivatkozhat, aki a házastárs kiesése folytán maga örökölné, vagy a végintézkedéssel reá rótt kötelezettségtől, illetőleg más tehertől mentesül. Az I. rendű alperes esetében a törvényben meghatározott feltételek nem állnak fenn, hiszen az örökhagyó után végrendelet nem maradt, törvényes örökös nem lehet, és tehertől sem mentesül, mert a haszonélvezeti jog a törvényes örökösök örökrészét terheli. A VI. rendű alperessel szemben a II. rendű felperesnek csak tűrés iránti kereseti kérelme volt, amely mellett a tehertől való mentesülés fogalmilag kizárt. Mindez pedig azt jelenti, hogy az elsőfokú bíróság nem vizsgálhatta volna érdemben a II. rendű felperes öröklésből történő kiesését, ezért a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság által a tényállásban és a jogi indoklásban ezzel kapcsolatosan tett megállapításokat mellőzi. A II. rendű felperes tehát néhai **Cs. H. J.** vagyonának haszonélvezeti jogát az örökhagyó halálával megörökölte, ezért az adásvételi szerződések megtámadásához szükséges jogi érdekekkel, aktív perbeli legitimációval rendelkezik a Ptk. 234. §-ának (1) bekezdése és a 2/2010. (VI. 28.) PK vélemény 10.a) pontja alapján.

A Fővárosi Ítéltábla érdemben nem vizsgálta a szerződések örökhagyó általi aláírásának kérdését, mert az aláírás hiánya a felperesi állásponttól eltérően nem érvénytelenségi kérdés, hanem a Ptk. 205. §-ának (1) bekezdése által megkívánt szerződési akarat hiányát jelenti, amelynek jogkövetkezménye az adásvételi szerződések létrejöttének hiánya. Hivatalból viszont e jogkövetkezmény csak akkor alkalmazható, ha a peradatok alapján nyilvánvaló a szerződés létrejöttének hiánya, amely a tanúvallomásokra és az írásszakértői véleményre figyelemmel nem volt megállapítható (2/2010 (VI. 28.) PK vélemény 6/a. pont).

Ennek folytán érdemben kellett azt vizsgálni, hogy az adásvételi szerződések a Ptk. 17. §-ának (2) bekezdése folytán semmisek-e, vagyis az örökhagyó a szerződések megkötésének időpontjában gondnokság alá helyezés nélkül is cselekvőképtelen állapotban volt-e. E körben az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló adatokat helyesen értékelte és megalapozottan állapította meg, hogy néhai **Cs. H. J.** gondnokság alá helyezés nélkül is cselekvőképtelen állapotban volt. Alaptalanul hivatkozott fellebbezésében az I. rendű alperes arra, hogy e körben a bíróság megállapítása jogsértő módon kizárólag **K. J.** ideg- és elmeorvos szakértői véleményén alapul és nem veszi figyelembe a perben beszerzett egyéb bizonyítékokat, így különösen **H. Z.** ideggyógyász vallomását. A szakértő ugyanis véleményét a beszámítás hiányára vonatkozóan orvosi dokumentumokra, az azokról megállapítható kóros elváltozásokra, és a kórházi gyógykezelés során leírt - 2002. július 9-én végzett igazságügyi szakértői vizsgálat, **K. R.** osztályvezető főorvos által rögzített - adatokra alapította. Véleménye nem állt teljesen ellentétben **H. Z.** tanúvallomásával sem, hiszen a szerződéskötéshez legközelebb álló időpontban ő maga is cselekvőképtelen állapotúnak minősítette az eladót. A szakértő **H. Z.** és a tanúk előadása, valamint saját megállapításai közötti ellentmondásra megfelelő magyarázattal szolgált, amikor kifejtette, hogy a demencia, a súlyos szellemi leépülés folyamatosan fennállt, ezen az állapoton nem

lehetett javítani, a gyógyszeres kezelés csak a súlyos magatartászavarok megszüntetésében tudott segíteni.

Az I. rendű alperes fellebbezésében hivatkozott arra is, hogy a Ptk. 17. §-ának (3) bekezdése alapján azért sem lehet az eladó nyilatkozatát semmisnek tekinteni, mert annak tartalmából és körülményeiből arra lehet következtetni, hogy az cselekvőképesség esetén is indokolt lett volna. A fellebbezésben felsorolt tanúk valóban tettek olyan nyilatkozatot, hogy az eladó szándéka az volt: az ingatlanokat a „fia hasznosítsa”, illetve azt a „fiának szánta”, de ez nem elegendő a perbeli szerződési nyilatkozat helyénvalóságának alátámasztására. A „fiának szánta” a juttatás formáját nem jelöli meg, de a kifejezés a juttatás ingyenességét feltételezi. E szándéknak viszont ellentmond a VI. rendű alperes házastársának vallomása, aki szerint néhai **Cs. H. J.** a gyermekeit mindig egyenlően kívánta juttatásban részesíteni, arról viszont nem tudott, hogy a házastársának szánt ingatlanokat az I. rendű felperes javára milyen juttatással kompenzálta volna. A VI. rendű alperes általi hasznosítás szándéka pedig még a tulajdonjog VI. vagy I. rendű alperesre történő átruházását sem jelenti szükségszerűen. Ezért közvetlenül és konkrétan az eladó jognyilatkozata helyénvalóságának igazolására a tanúvallomások nem voltak alkalmasak.

A kifejtettekre figyelemmel az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az eladó jognyilatkozata a Ptk. 17. §-ának (2) bekezdése alapján semmis a (3) bekezdésben írt feltételek hiányában.

Az adásvételi szerződések érvénytelensége folytán az elsőfokú bíróság a Ptk. 237. §-ának (2) bekezdése alapján helyesen döntött a szerződések határozathozatalig történő érvényessé nyilvánításáról is.

Az ugyanis a perben nem volt vitás, hogy a Ptk. 237. §-ának (1) bekezdése alapján természetben az eredeti állapotot helyreállítani nem lehetett, az értéken történő helyreállítás pedig a 1/2010. (VI. 28.) PK vélemény 3. pontja szerint nem minősül az eredeti állapot helyreállításának. Az érvénytelenség oka sem volt kiküszöbölhető, ezért nem volt más jogi lehetőség, mint a szerződések határozathozatalig történő hatályossá nyilvánítása. A hatályossá nyilvánítással egyidejűleg a bíróságnak rendelkeznie kell az esetleg ellenszolgáltatás nélkül maradó szolgáltatás ellenértékének pénzbeli megtérítéséről, ezzel a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás közötti értékegyensúly helyreállításáról. A hatályossá nyilvánítás a bekövetkezett tényhelyzet elismerése, a felek jogviszonyának a jövőre szóló, ex nunc hatályú rendezése. Az I. rendű alperes arra megalapozottan hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás, a vételár kifizetése mellett az I. rendű alperes marasztalására nem kerülhetne sor.

A Fővárosi Ítéltábla azonban nem osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját a vételár kifizetésére vonatkozóan. A Pp. 164. §-ának (1) bekezdése alapján a felpereseket terhelte annak bizonyítása, hogy a vételár kifizetésére nem került sor. E körben azonban abból kellett kiindulni, hogy a beszámíthatatlan állapotban lévő eladónak a vételár átvételére vonatkozó nyilatkozata is semmis, ezért az okirat csak a vevő vételár kifizetésére vonatkozó nyilatkozataként értékelhető, de a vételár átvételének elismeréseként nem. A Fővárosi Ítéltábla döntő jelentőséget tulajdonított annak, hogy a vételár sorsáról az eljárásban egyetlen adat sem merült

fel, holott az I. rendű alperest képviselő VI. rendű alperestől elvárható lett volna, hogy idős édesapja részére a teljesítés biztonságosan történjen meg. Ilyen lehetett volna a banki átutalással történő teljesítés, vagy készpénzben történő teljesítés esetén a pénz bankban történő elhelyezése, de legalább a felperesek tájékoztatása a kifizetett jelentős összeg biztonságba helyezésének szükségességéről. Ilyen azonban nem történt. A vételár kifizetésének megtörténtét megkérdőjelezi az is, hogy az eladó az őt hazaszállító unokájának **Cs. H. G.-nek** sem tett említést a vételár átvételéről. Ehhez járulnak az okiratok készítésének és aláírásának további bizonytalan körülményei, amelyet megerősít az okiratot ellenjegyző **B. Á.** tanúvallomása, és az a körülmény, hogy a VI. rendű alperes személyes meghallgatása során (7. jkv.) **K. L.** jelenlétéről nem is tett említést. **K. L.** vallomásából megállapítható az is, hogy annak ellenére készítette el az adásvételi szerződéseket, hogy ebben az időben ügyvédi tevékenységet nem folytathatott volna. E tényekhez képest az I. rendű alperes által csatolt pénztárbizonylatok a vételár kifizetésének bizonyítására nem voltak alkalmasak. Mindezeket a körülményeket a Pp. 206. §-ának (1) bekezdése alapján értékelve a Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a felperesek bizonyították: a vételár kifizetése nem történt meg.

A vételár kifizetésének hiánya miatt a felperesek alappal kérhetik az ingatlanok értékének pénzbeli megtérítését. Az I. rendű felperes, mint az eladó a Ptk. 607. §-ának (2) bekezdése szerinti jogutóda, az ingatlanok értékének $\frac{1}{2}$ részét igényelheti. A II. rendű alperes viszont haszonélvezeti jogának megváltását az I. rendű alperestől nem igényelheti, mert ilyen igény csak az örökösökkel szemben terjeszthető elő a Ptk. 616. §-ának (3) bekezdése alapján. A megváltást az (5) bekezdés szerint a hagyatéki eljárás során, ennek hiányában az öröklés megnyílásától számított egy éven belül a hagyatéki eljárásra illetékes közjegyzőtől kell kérni. Néhai **Cs. H. J.** halála után hagyatéki eljárás nem volt, öröklési bizonyítvány kiállítására került csak sor. Az a körülmény, hogy a II. rendű felperes a haszonélvezeti jogának megváltását a hagyatéki eljárás során nem kérhette, nem akadályozza annak, hogy az örökösrel a megváltásra nyitva álló határidő lejártá után a megváltás kérdésében megállapodást kössön. Ilyen megállapodás az I. és a II. rendű felperes között nyilvánvalóan létrejött, mert az együttesen előterjesztett kereseti kérelemben az I. rendű felperes a hagyatékból $\frac{1}{3}$ tulajdoni hányadot igényelt, amely a hagyatékból őt megillető $\frac{1}{2}$ tulajdoni hányad megváltással csökkentett része. A Ptk. 616. §-ának (4) bekezdése szerint ugyanis a haszonélvezőt a megváltásra kerülő vagyonból természetben vagy pénzben olyan rész illeti meg, amelyet, mint az örökhagyó gyermeke törvényes örökösként a leszármazókkal együtt örökölné. Megállapodás formájában annak sincs akadályozása, hogy a megváltásban a túlélő házastárs csak az egyik törvényes örökösrel állapodjon meg. A megváltásban történt megállapodás folytán az I. rendű alperest az ingatlanok értékének $\frac{1}{2}$ része helyett $\frac{2}{6}$ tulajdoni hányad, míg a II. rendű alperest $\frac{1}{6}$ tulajdoni hányad illeti meg, mert a megváltásban történő megállapodással a II. rendű alperes az örökhagyó jogutódává vált. Megalapozatlanul hivatkozott ezért az I. rendű alperes arra, hogy a haszonélvezeti jog értékeként a II. rendű alperes nem meghatározott hányadot, hanem a

haszonélvezeti jogának az illetéktörvény rendelkezései szerint megállapított értékét kérhetné.

Nem osztotta a Fővárosi Ítélőtábla az elsőfokú bíróság azon álláspontját sem, hogy az I. rendű alperes bizonyította volna, az adásvételi szerződések megkötése előtt a sz-i és számú ingatlanokon megtörtént volna a háztartási és építési hulladék elszállítása és elkészült volna a talajcsere, a földfeltöltés. Az I. rendű alperes ugyanis a helyrajzi számú ingatlanon építkezni kezdett, ezért önmagában az Ú. Bt.-től bérelt gépek a munka elvégzését nem igazolják. Az I. rendű alperes a föld és humusz vásárlására, a munkabérek kifizetésére egyetlen számlát sem csatolt, a tanúk vallomása pedig több évvel a történetek után sem a munkavégzés évének, sem pontos helyének megjelölésére nem volt alkalmas. Ezért e munkák értékét az I. rendű alperes a forgalmi érték megállapításánál és beszámítási kifogásként sem érvényesítheti. A telkek forgalmi értékét a Fővárosi Ítélőtábla az APEH értékelése alapján állapította meg, mert az APEH helyszíni szemle tartásával, az I. és a VI. rendű alperestől származó információk alapján, és a szerződés megkötéséhez legközebb eső időpontban értékelte az ingatlanokat. Ennek folytán a helyrajzi számú telek értékét 2.700.000 forintban, a helyrajzi számú telek értékét 2.853.000 forintban, a helyrajzi számú ingatlan forgalmi értékét 2.700.000 forintban állapította meg. Azt a tényt, hogy a talajcsere és a földfeltöltés az adásvételi szerződések megkötése után történt, alátámasztja az a körülmény is, hogy e telkek egy éven belüli értékesítése során a vételár 5.400.000 forint, illetve 4.500.000 forint volt. Ennek folytán a 3 ingatlan ellenszolgáltatás nélkül maradt értéke 8.253.000 forint, amelynek $\frac{1}{2}$ része 4.126.500 forint. Ebből az összegből a II. rendű felperest 2.751.000 forint, míg a II. rendű felperest 1.375.500 forint illeti meg a Ptk. 237. §-ának (2) bekezdése alapján.

A felperesek az elsőfokú eljárásban kamatot nem igényeltek, csak a fellebbezésükben. Ez a Pp. 247. §-ának (1) bekezdés b) pontja körébe tartozó megengedett keresetváltoztatás volt. Mivel az I. rendű alperes a szerződés megkötésétől használta az ingatlanokat, ezért jogalap nélküli birtokos volt, aki a Ptk. 195. §-ának (3) bekezdése alapján köteles kamat fizetésére is a felperesek kereseti kérelmének korlátjára figyelemmel.

A felperesek perköltség és illeték viselésére vonatkozó fellebbezése csak részben alapos. Azt az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felperesek és az I. rendű alperes esetében a perköltség és az illeték viseléséről a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján kell határozni. A VI. rendű alperessel szemben viszont a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alkalmazandó, mert a felperesek VI. rendű alperessel szembeni kereseti kérelmét az elsőfokú bíróság elutasította. A VI. rendű alperessel szemben a felperesek kereseti kérelme csak kereseti kérelmük teljesítésének tűrésére irányult, ezért a felperesek által a VI. rendű alperesnek fizetendő perköltség összegét - meg nem határozható pertárgyérték alapján - a Fővárosi Ítélőtábla 25.000 forintban határozta meg, amely áfát is tartalmaz. Az I. rendű alperessel szemben a felperesek nagyobb arányban lettek pervesztesek, mert a szerződések érvénytelenségének megállapítása nem önálló kereseti kérelem,

hanem a marasztalási kereset jogalapja. Ezért az eredeti kereseti kérelmek és a tényleges marasztalási összeg aránya alapján kell a perköltség viseléséről dönteni, amely az I. rendű felperes esetében 40 %, a II. rendű felperes esetében 20 %. Az I. rendű felperes viszont jelentősen több, 325.102 forint szakértői díjat előlegezett, mint az I. rendű alperes (124.200 forint), ezért a Fővárosi Ítéltábla úgy rendelkezett, hogy a le nem rótt kereseti illeték kivételével az I. rendű felperes és az I. rendű alperes a Pp. 81. §-ának (1) bekezdés alapján maga viseli költségeit. A II. rendű felperesnél előlegezett költség nem volt, ezért 20-80 %-os pervesztességi arány alapján (4.290.000 forint érték után) köteles az I. rendű alperes ügyvédi munkadíjból álló perköltségének megfizetésére a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ának (1) bekezdés a) pontja alapján, amely az áfát is tartalmazza.

A feljegyzett kereseti illetéket a pervesztesség arányának megfelelően kötelesek a felperesek és az I. rendű alperes megfizetni az államnak az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 74. §-ának (3) bekezdése folytán alkalmazandó 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet alapján annak figyelembevételével, hogy az I. rendű felperes a keresetlevélen 180.000 forint kereseti illetéket már lerótt.

A kifejtettekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta.

Az I. rendű felperes fellebbezése eredményes volt, míg az I. rendű alperes csatlakozó fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján az I. rendű alperes köteles az I. rendű felperesnek 2.751.000 forint fellebbezési érték alapján a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ának (5) bekezdés alapján áfát is tartalmazó perköltséget fizetni. A II. rendű felperes fellebbezése csak részben (50 %) volt eredményes, ezért a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján a Fővárosi Ítéltábla úgy rendelkezett, hogy a fellebbezési illeték kivételével az I. rendű alperes és a II. rendű felperes egyéb költségeiket maguk viselik.

A feljegyzett fellebbezési illetékre vonatkozó rendelkezés az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 74. §-ának (3) bekezdése folytán alkalmazandó 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2011. április 26.

. Mohácsy Zsuzsanna s.k.
a tanács elnöke

Világhy né dr. Böcskei Terézia s.k.
előadó bírónő

Dr. Magosi Szilvia s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: